МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

Исполнительный комитет Рыбно-Слободского муниципального района

Муниципальное казенное учреждение "Отдел образования"

МБОУ «Шумбутская СОШ»

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
руководитель МО нач. классов	Заместитель директора по УР	Директор
____________ Гимадиева Н.Х.	____________ Исмагилова Р.Н.	____________ Фарзутдинов Р.Х
Протокол №1		Приказ № 52
от "12" августа .2024 г.		от "12" августа 2024 г.

РАБОЧАЯ
ПРОГРАММА

учебного предмета
«Родная (татарская) литература »

для 1 - 4 класса начального общего
образования
на 2024-2025 учебный год

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета
«Литературное чтение на родном (татарском) языке »

для 1- 4 классов начального общего
образования

Федеральная рабочая программа по учебному предмету «Литературное чтение на родном (татарском) языке».

1. Федеральная рабочая программа по учебному предмету «Литературное чтение на родном (татарском) языке» (предметная область «Родной язык и литературное чтение на родном языке») (далее соответственно - программа по литературному чтению на родном (татарском) языке, литературное чтение на родном (татарском) языке) разработана для обучающихся владеющих родным (татарским) языком, и включает пояснительную записку, содержание обучения, планируемые результаты освоения программы по литературному чтению на родном (татарском) языке.

2. Пояснительная записка отражает общие цели изучения литературного чтения на родном (татарском) языке, место в структуре учебного плана, а также подходы к отбору содержания, к определению планируемых результатов.

3. Содержание обучения раскрывает содержательные линии, которые предлагаются для обязательного изучения в каждом классе на уровне начального общего образования.

4. Планируемые результаты освоения программы по литературному чтению на родном (татарском) языке включают личностные, метапредметные результаты за весь период обучения на уровне начального общего образования, а также предметные результаты за каждый год обучения.

5. Пояснительная записка.

5.1. Программа по литературному чтению на родном (татарском) языке на уровне начального общего образования разработана с целью оказания методической помощи учителю в создании рабочей программы по учебному предмету, ориентированной на современные тенденции в образовании и активные методики обучения.

5.2. Курс литературного чтения на родном (татарском) языке направлен
на формирование у младших школьников первоначальных знаний о татарской литературе, интереса к чтению, культуры восприятия художественного текста;
на воспитание нравственности, любви к родному краю и государству через осознание своей национальной принадлежности.

5.3. В 1 классе учебный предмет «Литературное чтение на родном (татарском) языке» как систематический курс начинается после окончания курса «Обучение грамоте».

5.4. Учебный предмет обеспечивает реализацию межпредметных связей с другими дисциплинами гуманитарного цикла, особенно с учебным предметом «Родной (татарский) язык».

5.6. В содержании программы по литературному чтению на родном (татарском) языке выделяются следующие содержательные линии: виды речевой и читательской деятельности, работа с текстом художественного произведения, литературоведческая пропедевтика, творческая деятельность обучающихся, круг детского чтения.

5.7. В программу по литературному чтению на родном (татарском) языке включены лучшие образцы татарской детской литературы и татарского фольклора. При формировании содержания Программы учтены эстетическая и нравственная ценность текстов, их жанровое и тематическое разнообразие, читательские предпочтения. Произведения даны в рамках тематических разделов, обусловленных возрастом и интересами обучающихся.

5.8. Содержание программы по литературному чтению на родном (татарском) языке направлено на воспитание нравственно развитой и ответственной личности, на формирование патриотических чувств через осознание своей национальной принадлежности.

5.9. Изучение литературного чтения на родном (татарском) языке направлено на достижение следующих целей:

воспитание ценностного отношения к татарской литературе как существенной части родной культуры;

формирование грамотного читателя, который в будущем сможет самостоятельно выбирать книги и пользоваться библиотекой, ориентируясь на собственные предпочтения или исходя из поставленной учебной задачи, а также использовать свою читательскую деятельность как средство для самообразования.

5.10. Достижение поставленных целей реализации программы по литературному чтению на родном (татарском) языке предусматривает решение следующих задач:

воспитание интереса к чтению и книге, формирование читательского кругозора;

формирование и совершенствование техники чтения вслух и про себя, развитие приёмов понимания (восприятия и осмысления) текста;

формирование коммуникативных умений обучающихся;

развитие устной и письменной речи учащихся на родном (татарском) языке (диалогической и монологической);

формирование нравственных и эстетических чувств обучающихся, обучение пониманию духовной сущности произведений;

развитие способности к творческой деятельности на родном (татарском) языке.

5.11. Общее число часов, рекомендованных для изучения литературного чтения на родном (татарском) языке, - 120 часов: в 1 классе - 18 часов (1 час в неделю), во 2 классе - 34 часа (1 час в неделю), в 3 классе - 34 часа (1 час в неделю), в 4 классе - 34 часа (1 час в неделю).

6. Содержание обучения в 1 классе.

6.1. Учат в школе...

Произведения о школьной жизни, уроках, одноклассниках, праздниках в школе.

6.1.1. Произведения для чтения.

М. Джалиль, «Беренче дәрес» («Первый урок»). Б. Рахмет, «Рәсем ясыйбыз» («Мы рисуем»). М. Магдеев, «Мәктәптә беренче көн» («Первый день в школе»). Дж. Дарзаман, «Тискәре хәрефләр» («Непослушные буквы»). Х. Туфан, «Казан» («Казань»). Ш. Маннур, «Яхшы бел» («Знай хорошо»).

6.1.2. Произведения русской литературы.

В. Голявкин, «Парта астында» («Как я под партой сидел»).

6.2. Моя семья.

Произведения о семье и её роли в жизни человека, о членах семьи, семейных традициях, ситуациях общения в семье.

6.2.1. Произведения для чтения.

Г. Тукай, «Безнең гаилә» («Наша семья»). Р. Валиев, «Барысын да яратам» («Всех люблю»). Ш. Галиев, «Дәү әнигә күчтәнәч» («Гостинцы для бабушки»). Дж. Дарзаман, «Исем таптым» («Придумала имя»).

6.3. Татарское устное народное творчество. Считалки, заклички.

Малые жанры татарского устного народного творчества, их место в нашей жизни, ситуации использования.

6.3.1. Считалки.

6.3.2. Заклички.

6.4. Красивая природа.

Произведения о природе, о её красоте и важности её сохранения.

6.4.1. Произведения для чтения.

И. Туктар, «Җем-җем!.. Чвик!». Ф. Садриев, «Яңгыр, яу, яу, яу!» («Дождик, лей, лей, лей!»). Ш. Галиев, «Тәмле җәй» («Вкусное лето»).

6.5. Литературоведческая пропедевтика.

Считалка, закличка, рассказ, стихотворение, рифма.

7. Содержание обучения во 2 классе.

7.1. Наступила золотая осень.

Произведения о красоте осенней природы, осеннего леса, о празднике 1 сентября.

7.1.1. Произведения для чтения.

Б. Рахмет, «Сара мәктәпкә бара» («Сара идёт в школу»). Р. Валиева, «Көз» («Осень»). Г. Хасанов, «Көзге бакча» («Осенний сад»). Л. Лерон, «Яфрак бәйрәме» («Праздник листьев»). Ф. Яруллин, «Көзге табын» («Осенние яства»). И. Туктар, «Урман букеты» («Лесной букет»).

7.2. Фольклор. Татарское устное народное творчество. Пословицы и поговорки. Загадки.

Малые жанры устного народного творчества.

7.2.1. Пословицы и поговорки.

Тематика и проблематика. Значение пословиц. Ситуации использования в речи пословиц и поговорок.

7.2.2. Загадки.

Смекалка и находчивость в решении загадок.

7.3. Как прекрасен этот мир!

Произведения, отражающие красоту внешнего и внутреннего мира, красоту природы, труда, дружеских отношений.

7.3.1. Произведения для чтения.

Л. Лерон, «И ямьле дә соң бу дөнья!» («Как прекрасен этот мир!»). Г. Тукай, «Эш беткәч уйнарга ярый» («Закончил дело - гуляй смело»).

7.4. Зимушка-зима.

Произведения, раскрывающие образы зимней природы, красоту зимнего леса, тему природы и человека. Праздник Новый год.

7.4.1. Произведения для чтения.

А. Еники, «Кышкы урман» («Зимний лес»). А. Алиш, «Январь». Б. Рахмет, «Кыш һәм кеше» («Зима и человек»). С. Урайский, «Чыршы янында» («Вокруг ёлки»).

7.4.2. Произведения русской литературы.

К. Ушинский, «Дүрт теләк» («Четыре желания»).

7.5. Родина моя, мой родной язык...

Произведения, раскрывающие образ Родины, ее значение в жизни человека, рассказывающие о важности сохранения родного языка.

7.5.1. Произведения для чтения.

Г. Тукай, «Туган тел» («Родной язык»). Р. Файзуллин, «Синеке - илнеке» («Твоё - родное»). Г. Баширов, «Безнең Татарстан» («Наш Татарстан»). А. Рашитов, «Кояшлы ил - бәхет иле» («Солнечная страна - страна счастья»).

7.6. Весна к нам пришла.

Произведения, раскрывающие образ весны в литературе. Описание весенних месяцев, оживание природы, жизнь птиц и зверей.

7.6.1. Произведения для чтения.

Н. Мадьяров, «Кар астыннан чыкты яз» («Весна выглянула из-под снега»). Р. Миннуллин, «Яз керде өебезгә» («Весна пришла к нам в дом»). А. Бикчантаева, «Март аенда» («В марте месяце»). Г. Баширов, «Язгы авазлар» («Весенние звуки»).

7.7. Посмеёмся вместе.

Произведения о весёлых и смешных ситуациях в жизни школы, одноклассников, друзей.

7.7.1. Произведения для чтения.

Р. Миннуллин, «Малайлар сөйләшә» («Мальчишки разговаривают»). Ш. Галиев, «Онытылган...» («Забыл...»). Р. Валиев, «Бу класска ни булган?» («Что случилось с этим классом?»).

7.8. Здравствуй, лето!

Произведения, отражающие красоту летней природы. Стихотворения о веселом и интересном проведении времени в летние каникулы.

7.8.1. Произведения для чтения.

Л. Лерон, «Безне җәй көтә» («Ждёт нас лето»). Р. Валиева, «Исәнме, җәй!» («Здравствуй, лето!»).

7.9. Литературоведческая пропедевтика.

Пословица, поговорка, загадка, синоним, антоним.

8. Содержание обучения в 3 классе.

8.1. Книга - кладезь знаний.

Произведения, отражающие ценность книги, роль чтения в жизни человека и значимость книги в становлении личности.

8.1.1. Произведения для чтения.

М. Гафури, «Китап һәм балалар» («Книга и дети»). Дж. Тарджеманов, «Якын дус» («Близкий друг»). З. Туфайлова, «Безнең китапханәдә» («В нашей библиотеке»). Х. Халиков, «Китап докторы» («Книжный доктор»). В. Нуриев, «Китап» («Книга»).

8.2. Устное народное творчество. Сказки.

Произведения народного творчества - сказки. Виды сказок, сказочные персонажи. Победа добра над злом. Татарские народные сказки.

8.2.1. Произведения для чтения.

Татарские народные сказки «Гөлчәчәк» («Гульчачак»), «Шүрәле» («Шурале»).

8.2.2. Произведения русского фольклора.

Русская народная сказка «Казлар-аккошлар» («Гуси-лебеди»).

8.3. В стране сказок.

Авторские сказки, их отличие от народных сказок.

8.3.1. Произведения для чтения.

Г. Тукай, «Су анасы» («Водяная»). А. Алиш, «Сертотмас үрдәк» («Болтливая утка»).

8.4. Наши маленькие друзья.

Произведения, раскрывающие отношения человека и природы. Образы зверей и птиц в произведениях.

8.4.1. Произведения для чтения.

Р. Миннуллин, «Акбайга» («Акбаю»). Й. Миннуллина, «Этем югалды бүген» («Потерялся сегодня мой щенок»). Л. Амирханова, «Минем нәни дусларым» («Мои маленькие друзья»). А. Бикчантаева, «Сөйкемсез песи» («Некрасивая кошка»). Н. Каштанов, «Йөнтәс песи» («Пушистый котёнок»). сказка «Кем нәрсә ярата» («Кому что нравится»).

8.5. Волшебное слово.

Произведения, раскрывающие смысл нравственных понятий.

8.5.1. Произведения для чтения.

И. Туктар, «Рәхмәт һәркемгә рәхәт» («Доброе слово каждому приятно»). Д. Гайнетдинова, «Изге сүз» («Святое слово»). М. Галлямова, «Дуслар» («Друзья»). Р. Файзуллин, «Ничек яхшы булырга?» («Как стать хорошим?»).

8.6. Спортом занимаемся - здорово живём.

Произведения о здоровом образе жизни, физкультуре и спорте.

8.6.1. Произведения для чтения.

Х. Халиков, «Хәрәкәттә - бәрәкәт» («В движении - сила»). Й. Шарапова, «Татарстан - спорт иле» («Татарстан - страна спорта»). Дж. Дарзаман, «Бар да җитез» («Все мы ловкие»). Ш. Галиев, «Витаминлы хәрефләр» («Витаминные буквы»). С. Ахметзянова, «Үрнәк алабыз» («Берём пример»).

8.7. Литературоведческая пропедевтика.

Сказка, авторская сказка, олицетворение.

9. Содержание обучения в 4 классе.

9.1. Красота рядом.

Произведения, раскрывающие красоту внешнего и внутреннего мира человека.

9.1.1. Произведения для чтения.

Р. Валиев, «Яшә, көмеш кыңгырау» («Звени, серебряный колокольчик»). Г. Мухамметшин, «Хыял» («Мечта»). В. Хайруллина, «Хозурлык һәм горурлык» («Красота и гордость»). Р. Миннуллин, «Атказанган сандугач» («Заслуженный соловей»). Ш. Галиев, «Җирдә миңа ни кирәк?» («Что мне нужно на Земле?»).

9.2. Татарское устное народное творчество. Мэзэки.

Татарское устное народное творчество. Народная мудрость, идеалы и представления в фольклорных произведениях.

9.2.1. Мэзэки как жанр устного народного творчества.

9.3. Дружба.

Произведения о дружбе, о взаимовыручке, о согласии и единстве.

9.3.1. Произведения для чтения.

Б. Рахмет, «Минем дусларым» («Мои друзья»). Р. Мингалим, «Дусларың гына булсын» («Пусть будут друзья»). Х. Халиков, «Яңа дус таптым» («Я нашёл нового друга»). Д. Аппакова, «Шыгырдавыклы башмаклар» («Скрипучие башмаки»).

9.3.2. Произведения русской литературы.

Н. Сладков. «Дуслар-ахирәтләр» («Друзья-товарищи»).

9.4. Книга природы.

Произведения о красоте природы родного края, об ответственности за мир природы.

9.4.1. Произведения для чтения.

З. Туфайлова, «Без утырткан урман» («Лес, посаженный нами»). Дж. Тарджеманов, «Тукран малае Шуктуган» («Шуктуган»). З. Ахмеров, «Агачлар да авырый» («Деревья тоже болеют»). А. Баян, «Яхшылык кире кайта» («Добро возвращается обратно»). Ш. Галиев, «Курыкма, тимим» («Не бойся, не трону»).

9.5. Весёлые праздники.

Произведения о календарных, народных праздниках. Народные обычаи и традиции.

9.5.1. Произведения для чтения.

Н. Гайсин, «Бүген бәйрәм» («Сегодня праздник»). Р. Хафизова, «Нәүрүз килә» («Навруз идёт»). Р. Зайдулла, «Сабантуй аланында» («На поляне Сабантуя»). Р. Миннуллин, «Әйлән-бәйлән» («Хоровод»). С. Сулейманова, «Әниләр бәйрәме» («Праздник мам»).

9.6. День Победы.

Изображение в произведениях праздника Дня Победы. Дань погибшим, уважение к ветеранам, рассказы фронтовиков.

9.6.1. Произведения для чтения.

Р. Миннуллин, «Май килә» («Приближается май»). В. Хайруллина, «Билгесез солдат» («Неизвестный солдат»). М. Маликова, «Һәйкәл янында» («У обелиска»). Р. Курбан, «Җиңү бәйрәме» («Праздник Победы»).

9.7. Литературоведческая пропедевтика.

Мэзэк, сравнение.

10. Планируемые результаты освоения программы по литературному чтению на родном (татарском) языке на уровне начального общего образования.

10.1. В результате изучения литературного чтения на родном (татарском) языке на уровне начального общего образования у обучающегося будут сформированы следующие личностные результаты:

1) гражданско-патриотического воспитания:

становление ценностного отношения к своей Родине - России, в том числе через изучение родного языка и родной литературы, являющихся частью истории и культуры страны;

проявление уважения к традициям и культуре своего и других народов в процессе восприятия и анализа художественных произведений и творчества народов России;

осознание своей этнокультурной и российской гражданской идентичности;

сопричастность к прошлому, настоящему и будущему родного края, в том числе при работе с художественными произведениями;

уважительное отношение к другим народам многонациональной России;

первоначальные представления о человеке как члене общества, о правах и ответственности, уважении и достоинстве человека, о нравственно-этических нормах поведения и правилах межличностных отношений.

2) духовно-нравственного воспитания:

проявление сопереживания, уважения и доброжелательности (в том числе с использованием адекватных языковых средств для выражения своего состояния и чувств);

осознание этических понятий, оценка поведения и поступков персонажей художественных произведений в ситуации нравственного выбора;

выражение своего видения мира, индивидуальной позиции посредством накопления и систематизации литературных впечатлений, разнообразных по эмоциональной окраске;

неприятие любых форм поведения, направленных на причинение физического и морального вреда другим людям (в том числе связанного с использованием недопустимых средств языка);

3) эстетического воспитания:

уважительное отношение и интерес к художественной культуре, восприимчивость к разным видам искусства, традициям и творчеству своего и других народов;

стремление к самовыражению в разных видах художественной деятельности;

4) физического воспитания, формирования культуры здоровья и эмоционального благополучия:

соблюдение правил безопасного поиска в информационной среде дополнительной информации, в том числе на уроках литературного чтения на родном (татарском) языке;

бережное отношение к физическому и психическому здоровью, проявляющееся в выборе приемлемых способов речевого самовыражения и соблюдении норм речевого этикета и правил общения;

5) трудового воспитания:

осознание ценности труда в жизни человека и общества, ответственное потребление и бережное отношение к результатам труда, навыки участия в различных видах трудовой деятельности, интерес к различным профессиям (в том числе через примеры из художественных произведений).

6) экологического воспитания:

бережное отношение к природе посредством примеров из художественных произведений;

неприятие действий, приносящих ей вред;

7) ценности научного познания:

ориентация в деятельности на первоначальные представления о научной картине мира, понимание важности слова как средства создания словесно-художественного образа, способа выражения мыслей, чувств, идей автора;

потребность в самостоятельной читательской деятельности, саморазвитии средствами татарской литературы, развитие познавательного интереса, активности, инициативности, любознательности и самостоятельности в познании произведений фольклора и художественной литературы.

10.2. В результате изучения литературного чтения на родном (татарском) языке на уровне начального общего образования у обучающегося будут сформированы познавательные универсальные учебные действия, коммуникативные универсальные учебные действия, регулятивные универсальные учебные действия, совместная деятельность.

10.2.1. У обучающегося будут сформированы следующие базовые логические действия как часть познавательных универсальных учебных действий:

сравнивать различные тексты по теме, главной мысли, жанру, соотносить произведение и его автора, устанавливать основания для сравнения текстов, устанавливать аналогии текстов;

объединять части объекта, объекты (тексты) по заданному признаку;

определять существенный признак для классификации, классифицировать произведения по темам, жанрам;

находить закономерности и противоречия при анализе сюжета (композиции), восстанавливать нарушенную последовательность событий (сюжета), составлять аннотацию, отзыв по предложенному алгоритму;

выявлять недостаток информации для решения учебной и практической задачи на основе предложенного алгоритма;

устанавливать причинно-следственные связи в сюжете фольклорного и художественного текста, при составлении плана, пересказе текста, характеристике поступков героев.

10.2.2. У обучающегося будут сформированы следующие базовые исследовательские действия как часть познавательных универсальных учебных действий:

с помощью учителя формулировать цель;

сравнивать несколько вариантов решения задачи, выбирать наиболее подходящий (на основе предложенных критериев);

выполнять по предложенному плану проектное задание;

формулировать выводы и подкреплять их доказательствами на основе результатов проведённого анализа текста (классификации, сравнения, исследования);

прогнозировать возможное развитие процессов, событий и их последствия в аналогичных или сходных ситуациях.

10.2.3. У обучающегося будут сформированы следующие умения работать с информацией как часть познавательных универсальных учебных действий:

выбирать источник получения информации: словарь, справочник;

согласно заданному алгоритму находить в предложенном источнике (словаре, справочнике) информацию, представленную в явном виде;

распознавать достоверную и недостоверную информацию самостоятельно или на основании предложенного учителем способа её проверки (с помощью словарей, справочников);

соблюдать с помощью взрослых (учителей, родителей и (или) законных представителей) правила информационной безопасности при поиске информации в сети Интернет;

анализировать и создавать текстовую, видео, графическую, звуковую, информацию в соответствии с учебной задачей;

понимать информацию, зафиксированную в виде таблиц, схем, самостоятельно создавать схемы, таблицы по результатам работы с текстами.

10.2.4. У обучающегося будут сформированы следующие умения общения как часть коммуникативных универсальных учебных действий:

воспринимать и формулировать суждения, выражать эмоции в соответствии с целями и условиями общения в знакомой среде;

проявлять уважительное отношение к собеседнику, соблюдать правила ведения диалога и дискуссии;

признавать возможность существования разных точек зрения;

корректно и аргументированно высказывать своё мнение;

строить речевое высказывание в соответствии с поставленной задачей;

создавать устные (описание, рассуждение, повествование) и письменные (повествование) тексты;

готовить небольшие публичные выступления;

подбирать иллюстративный материал (рисунки, фото, плакаты) к тексту выступления.

10.2.5. У обучающегося будут сформированы следующие умения самоорганизации как части регулятивных универсальных учебных действий:

планировать действия по решению учебной задачи для получения результата;

выстраивать последовательность выбранных действий.

10.2.6. У обучающегося будут сформированы следующие умения самоконтроля как части регулятивных универсальных учебных действий:

устанавливать причины успеха или неудач учебной деятельности;

корректировать свои учебные действия для преодоления речевых ошибок.

10.2.7. У обучающегося будут сформированы следующие умения совместной деятельности:

формулировать краткосрочные и долгосрочные цели (индивидуальные с учётом участия в коллективных задачах) в стандартной (типовой) ситуации на основе предложенного формата планирования, распределения промежуточных шагов и сроков;

принимать цель совместной деятельности, коллективно выстраивать действия по её достижению (распределять роли, договариваться, обсуждать процесс и результат совместной работы);

проявлять готовность руководить, выполнять поручения, подчиняться;

ответственно выполнять свою часть работы;

оценивать свой вклад в общий результат;

выполнять совместные проектные задания по литературному чтению на родном (татарском) языке с опорой на предложенные образцы.

10.3. Предметные результаты изучения литературного чтения на родном (татарском) языке. К концу обучения в 1 классе обучающийся научится:

читать вслух (владеть техникой слогового плавного, осознанного и правильного чтения вслух с учётом индивидуальных возможностей, с переходом на чтение словами без пропусков и перестановок букв и слогов), осознанно выбирать интонацию, темп чтения и необходимые паузы в соответствии с особенностями текста;

определять (с помощью учителя) тему и главную мысль прочитанного или прослушанного текста;

характеризовать литературного героя;

читать наизусть 1–2 стихотворения разных авторов;

различать и называть отдельные жанры фольклора (считалки, заклички) и художественной литературы (рассказы, стихотворения);

отличать прозаическое произведение от стихотворного, выделять особенности стихотворного произведения (рифма);

находить средства художественной выразительности в тексте (уменьшительно-ласкательная форма слов);

составлять устное высказывание (2–3 предложения) на заданную тему по образцу (на основе прочитанного или прослушанного произведения)

10.4. Предметные результаты изучения литературного чтения на родном (татарском) языке». К концу обучения во 2 классе обучающийся научится:

читать вслух (владеть техникой осознанного и правильного чтения вслух целыми словами без пропусков и перестановок букв и слогов, с соблюдением при чтении орфоэпических интонационных норм), уметь переходить от чтения вслух к чтению про себя;

задавать вопросы к фактическому содержанию произведения; участвовать в беседе по прочитанному тексту;

самостоятельно определять тему и выделять главную мысль произведения;

определять хронологическую последовательность событий в произведении;

сопоставлять название произведения с его темой (о природе, о сверстниках, о добре, зле);

строить короткое монологическое высказывание (краткий и развернутый ответ на вопрос учителя);

уметь характеризовать литературного героя, давать оценку его поступкам;

читать наизусть 2–3 стихотворения разных авторов;

ориентироваться в книге, учебнике, опираясь на её аппарат (обложку, оглавление, иллюстрации);

различать и называть отдельные жанры фольклора (пословицы и поговорки, загадки);

находить в тексте средства художественной выразительности (синонимы, антонимы);

читать художественное произведение по ролям;

писать короткие сочинения по личным наблюдениям и впечатлениям.

10.5. Предметные результаты изучения литературного чтения на родном (татарском) языке». К концу обучения в 3 классе обучающийся научится:

читать вслух (владеть техникой осознанного чтения про себя и вслух целыми словами с переходом на чтение группами слов без пропусков и перестановок букв и слогов, с соблюдением орфоэпических и интонационных норм);

в соответствии с учебной задачей обращаться к разным видам чтения (изучающее, выборочное, ознакомительное);

задавать вопросы к прочитанным произведениям, в том числе проблемного характера, участвовать в беседе по прочитанному тексту;

определять позицию автора (вместе с учителем);

строить устное диалогическое и монологическое высказывание с соблюдением норм татарского литературного языка;

составлять план текста (вопросный, номинативный); пересказывать текст (подробно, выборочно, сжато);

читать наизусть 3–4 стихотворения разных авторов;

находить и различать средства художественной выразительности (олицетворение) в произведениях устного народного творчества и в авторской литературе;

придумывать продолжение прочитанного произведения, сочинять произведения по аналогии с прочитанным.

10.6. Предметные результаты изучения литературного чтения на родном (татарском) языке. К концу обучения в 4 классе обучающийся научится:

читать про себя (используя технику автоматизированного чтения) и вслух группами слов с соблюдением орфоэпических и интонационных норм;

знать содержание изученных литературных произведений, указывать их авторов и названия;

делить текст на смысловые части, составлять план текста и использовать его для пересказа;

самостоятельно характеризовать героев произведений, устанавливать взаимосвязь между поступками, мыслями, чувствами героев; высказывать оценочные суждения о героях прочитанных произведений;

читать наизусть 4–5 стихотворений разных авторов;

самостоятельно находить в тексте средства художественной выразительности (сравнения), понимать их роль в произведении;

создавать собственный текст на основе художественного произведения, по иллюстрациям, на основе личного опыта;

выполнять проектные задания с использованием различных источников и способов переработки информации.

1-4 сыйныфларда «Туган (татар) телдәге әдәбият» фәне

Әдәби уку. 1 сыйныф: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 127 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/1snf/

Әдәби уку. 2 сыйныф. Ике кисәктә. Беренче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 96 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/2snf/part1/

Әдәби уку. 2 сыйныф. Ике кисәктә. Икенче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Д.М. Абдуллина, Г.Н. Мөхәрләмова. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 144 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/2snf/part2/

Әдәби уку. 3 сыйныф. Ике кисәктә. Беренче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 100 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/3snf/part1/

Әдәби уку. 3 сыйныф. Ике кисәктә. Икенче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 112 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/3snf/part2/

Әдәби уку. 4 сыйныф. Ике кисәктә. Беренче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 76 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/4snf/part1/

Әдәби уку. 4 сыйныф. Ике кисәктә. Икенче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / Г.Н. Мөхәрләмова, Д.М. Абдуллина. – Казан: Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты. – 116 б. http://litcorpus.antat.ru/ADABI_UKU/4snf/part2/

Аңлатма язуы

Башлангыч белем бирү системасында «Туган телдәге (татар телендә) әдәби уку» предметының үз урыны бар. Бу аның «Әлифба» китабыннан соң укучыны яңа этапка алып чыгуы белән генә бәйле түгел. Федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләбеннән чыгып караганда, «Туган телдәге (татар телендә) әдәби уку» предметының максатлары һәм бурычлары элеккеге «Уку» предметыныкыннан шактый аерыла. Ул уку тизлеген арттыру, аңлап уку, укыганның эчтәлеген сөйләү, план төзү, әсәрне өлешләргә бүлү, эчтәлеккә кагылышлы сорауларга җавап бирү кебек төп эшләр белән беррәттән, әсәрне сәнгатьнең бер төре буларак кабул итәргә өйрәтә. Бу – баланың укыганны хисләр дәрәҗәсендә кабул итүенә ирешү. Шуның белән ул аның рухын тәрбияли, шәхес буларак камилләштерә, фикерләргә, чагыштыру-анализлау ярдәмендә нәтиҗәләр ясарга, тормышчан ситуацияләрдә аларны куллана белергә өйрәтә.

«Туган телдә (татар телендә) әдәби уку» курсы укучыларның милли мәдәният белән кызыксынуын формалаштыра, милли мохиткә алып керә, татар әдәбияты һәм сәнгатеннән кирәкле мәгълүмат эзләү, табу мөмкинлекләренә өйрәтә.

«Туган телдә (татар телендә) әдәби уку» предметыннан Федераль эш программаларына жанр һәм тематик яктан бай, эстетик һәм әхлакый кыйммәте югары, укучыны кызыксындыра алырлык татар балалар әдәбияты һәм татар фольклорының иң яхшы үрнәкләре сайлап алынды. Әдәби материал татар халкының этномәдәни мирасын чагылдырырлык тематик бүлекләр кысаларында укучыларның яшь үзенчәлекләренә тәңгәл китереп тәкъдим ителә. Программада әхлакый камиллек, аңлы җаваплылык, патриотик хисләр, туган якка, Туган илгә мәхәббәт тәрбияләүгә, укучының үз милли тәңгәллеген аңлы кабул итүенә ныклы игътибар бирелә.

«Туган телдә (татар телендә) әдәби уку» предметының төп максаты татар мәдәниятенең мөһим өлеше булган туган (татар) телдәге әдәбиятка сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү, укучыларның мәдәни мираска, үз халкының гореф-гадәтләренә тартылуын тәэмин итү, киләчәктә куелган уку бурычыннан чыгып, шулай ук үзләре кызыксынган өлкәгә караган китапларны китапханәләрдән мөстәкыйль рәвештә сайлап ала алырлык грамоталы укучы формалаштыру.

Максатларны тормышка ашыру түбәндәге бурычларны хәл итә:

– укуга һәм китапка карата кызыксыну тәрбияләү, укучының тормышны күзаллавын формалаштыру;
– укучыларның аралашу (коммуникатив) сәләтен булдыру;
– укучыларның туган (татар) телендә телдән һәм язма диалогик, монологик сөйләмен үстерү;

– кычкырып һәм эчтән (үз-үзеңә) уку техникасын булдыру һәм камилләштерү, текстны төшенү (кабул итү һәм аңлау) алымнарын үстерү, эшчәнлекнең универсаль төрләренә – күзәтүгә, чагыштырма анализга өйрәтү;

– әдәби анализ элементларын куллану аша укучыларны сүз сәнгатенә, туган телдәге әдәбиятка якынайту, аерым әдәби-теоретик төшенчәләр белән таныштыру;

– укучыларның әхлакый һәм эстетик хисләрен формалаштыру, әсәрләрнең рухи асылын аңларга өйрәтү;

– туган (татар) телендә иҗади эшчәнлек сәләтләрен үстерү.

Алда күрсәтелгән дәреслекләрнең һәр темасы өйрәнелә торган әсәр белән бәйләп бирелә. Теманы өйрәнүнең башыннан ахырына кадәр укучылар белән белемнәрне дәреслек персонаж-геройлары үзләштерә. Әлеге әдәби геройлар укучылар белән өйрәнелә торган темага һәм куелган уку мәсьәләсенә бәйле сөйләшү алып баралар. Персонажлар белән әңгәмә теманың башында һәм ахырында бирелә. Әлеге әңгәмәләр һәм төрле коммуникатив юнәлешле биремнәр укучыларның телдән һәм язма сөйләмнәрен үстерүгә хезмәт итәләр. Мондый диалоглар укучыларның күңелләрен күтәрә, дәрес башында куелган уку мәсьәләсен төшенергә булыша, теге яки бу әдәби әсәрне өйрәнүгә мотивлаштыра.

Дәреслек ике төрле мәктәпне (татар һәм рус), ягъни ике дәрәҗәдә укуны (предметның база өлешен өйрәнүчеләр һәм тирәнтен өйрәнүчеләрне), димәк, бер-берсеннән бик нык аерылып торган укучыларга белем бирүне күздә тота. Дәреслектә төрле дәрәҗәдә өйрәнелә торган материаллар аерып бирелә. Предметны тирәтен өйрәнүчеләр өчен генә булган өлешләр дәреслек битләрендә төс һәм график сурәт (яшел пунктирлар) ярдәмендә билгеләнә. Сорау-биремнәр дә ике дәрәҗәгә аерып бирелә.

Дәреслектәге биремнәр, аеруча база өлешендәгеләре, укучыга авырлык тудырырлык түгел. Тирәнтен өйрәнүчеләр өчен булган өстәмә материаллар, сорау-биремнәр укучыларның иҗади мөмкинлекләрен, билгеле бер әдәби-теоретик төшенчәләрне аңлауларын күздә тота.

Әдәби текстган соң укучыларга сүзлекчә тәкъдим ителә. Биредә текстта очраган таныш булмаган сүз, аның татар телендәге синонимы (синоним булмаган очракта урыны буш калдырылган) һәм рус теленә тәрҗемәсе бирелә. Бу – телне төрле дәрәҗәдә белгән укучыларга әдәби текстны кабул итү һәм аңлауны берникадәр җиңеләйтәчәк. Дәреслектә үзләштерү өчен, әдәби-теоретик төшенчәләр дә тәкъдим ителә. Аларның саны күп түгел. Ятлау өчен бер уку елына 3 – 4 әсәр бирелә. Предметны тирәнтен өйрәнү өлешендә аларның саны чагыштырмача күбрәк.

Үткән материалны кабатлау төрле формада оештырыла. Ул традицион сорау-биремнәргә җавап бирү рәвешен дә, укылган әсәрләр буенча квест-уен, кроссвордлар чишү, дидактик характердагы төрле әдәби уеннар рәвешен дә ала. Табышмаклар, ребуслар аерым теманы өйрәнгән вакытта да тәкъдим ителә. Бу – укучыларга эмоциональ яктан тәэсир ясый, дәрескә куелган уку мәсьәләсен аңларга ярдәм итә, яңа әдәби материалны өйрәнүне мотивлаштыра.

Китапханәләрнең әдәбият белән тиешле күләмдә тәэмин ителмәвен, аерым әсәрләрне Интернет чыганакларда табып булмавын исәпкә алып, дәрестән тыш уку өчен билгеләнгән әсәрләр дә дәреслектә кертелде.

«Әдәби уку» дәреслеге белән «Туган тел (татар теле)» дәреслеге бер-берсен тулыландырып бара. Бу эш темаларда да, компетенциядә дә чагылыш таба. Балалар иялэшеп өлгергән персонажлар ике дәреслектә дә очрый.

Төп материал белән беррәттән дәреслекнең электрон вариантында һәр дәрестә куллану өчен өстәмә заманча материаллар урын алды: рәсемнәр, интерактив форматтагы эш төрләре, биремнәр һ.б. Алар балаларның кызыксыну даирәләрен, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып эшләнде. Шулай ук биредә аерым текстларның аудиоязмалары урын алган. Текст белән эшләгәндә аларны тыңлатып була.

ПОУРОЧНОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ
1 класс

Уку

№	Тема	Кол-во часов/Сәгать саны			Дата	ЦОР
		всего	контр	Практич.		
1.	Белем көне. День знаний. А а һәм Ә ә хәрефләре һәм авазлары. Буквы и звуки А а , Ә ә “Мәктәптә” темасы буенча сөйләшү.Беседа по теме “Школа” А һәм ә сузыкларын чагыштыру.	1				https://disk.yandex.ru/d/RN-ecVugobgVUQ?w=1 https://disk.yandex.ru/d/z8T8CjAwkDi3lQ?w=1
2.	Н н һәм Лл, Мм хәрефләре һәм авазлары. “Гаилә” темасы Буквы и звуки Н н, Лл, Мм. Тема “Семья”.	1				

3.	Тт һәм Рр, Ии хәрефләре һәм авазлары. “Икмәк үстерү” темасы. Буквы и звуки Тт , Рр, Ии. Тема “Как растить хлеб”	1				
4.	Сс, Бб һәм У у хәрефләре һәм авазлары. “Кошлар ” темасы буенча сөйләшү. Буквы и звуки Сс, Бб , У у. Беседа по теме “Птицы”.	1				https://disk.yandex.ru/d/RN-ecVugobgVUQ?w=1
5.	Дд, Кк, Йй хәрефләре һәм авазлары. “Хайваннар” темасы Буквы и звуки Дд, Кк, Йй.. Тема “ Животные”	1				
6.	Үү, Гг һәм Өө хәрефләре һәм авазлары. Көз темасы Буквы и звуки Үү, Гг, Өө. Тема “Осень”.	1				
7.	Ыы һәм Ее, Ёё, Ии хәрефләре һәм авазлары. Буквы и звуки Ыы, Ее, Ёё. Составление звуковых моделей слова.Сүзнең аваз моделен төзү	1				https://disk.yandex.ru/d/RN-ecVugobgVUQ?w=1
8.	Жж , Чч хәрефләре һәм авазлары. “Шәһәр”	1				https://disk.yandex.ru/d/RN-

	темасы Буквы и звуки Ж ж , Чч. Тема “Город”.					ecVugobgVUQ?w=1
9.	Вв , ң хәрефләре һәм авазлары. Буквы и звуки Вв, ң. Обозначение звуков буквами в зависимости от их местополоцения в слове Авазларны сүздәге урынына карап, язуда хәрефләр белән белдерү.	1				https://disk.yandex.ru/d/RN-ecVugobgVUQ?w=1
10.	Оо, Хх һәм Һһ хәрефләре һәм авазлары. “Һәйкәлләр” темасы Буквы и звуки Оо, Хх, Һһ. Тема “Памятники”.	1				
11.	Зз, Пп һәм Фф хәрефләре һәм авазлары. “ Минем Республикам” темасы Буквы и звуки Зз, Пп , Фф. Тема “Моя Республика”	1				
12.	Жж, Шш хәрефләре һәм авазлары. Буквы и звуки Жж, Шш.	1				
13.	Щщ, Цц хәрефләре һәм авазлары. Буквы и звуки Щщ, Цц	1				
14.	Ээ, Юю һәм Яя хәрефләре һәм авазлары. “Аю	1				https://disk.yandex.ru/d/RN-

	белән бабай".Татар халык әкияте. Буквы и звуки Ээ, Юю һәм Яя. Татарская народная сказка "Медведь и старик"					ecVugobgVUQ?w=1
15.	Ь, Ъ билгеләре. "Сәламәтлек" темасы Знаки Ь, Ъ. Тема "Здоровье"	1				
16.	Это какое время года?/ Бу кайсы вакыт? Сказка "Подарок кому?/ "Бүләк кемгә?" әкияте.	1				
17.	Снежинка./ Кар бөртеге. Татарская народная сказка "Дочь зайчихи»". А.Бикчантаева "Холодный, свежий воздух"/ "Куян кызы" халык әкияте. Ә.Бикчәнтәева "Салкын, саф һава".	1				
18.	Весна идет, весна смеётся"/ Яз килә, яз көлә. Сказка А.Алиша "Хвастливый воробей и скромный скворец". А.Бикчантаева стихотворение "Грач"/ А.Алиш "Мактанчык чыпчык белән Тыйнак сыерчык". Ә.Бикчәнтәева "Кара карга".	1				
19.	Җәйнең байлыгы – кояш, көзнең байлыгы – уңыш. "Ай белән кояш" халык әкияте. Г.Гәрәева "Көз һәм балалар җыры"	1				

20.	В солнечный день есть, в облачный день нет./ Аяз көнне бар, болытлы көнне юк. Народная сказка “Кто сильнее?”. В.Хайруллина “Дождь”/ “Кем көчле?” халык әкияте. В.Хәйруллина “Яңгыр”	1				
21.	Солнечный дождь – благодатный дождь. / Ләйсән – рәхмәт яңгыры. Сказка “Солнечный дождь”. Г.Бакиров “Снеговик”/ “Ләйсән яңгыр” әкияте. Г. Бакиров “Кар бабай”	1				
22.	Повторение./ Кабатлау.	1				
23.	Родная страна – родной дом./ Туган илем – туган өем. М.Пришвин “Родина”. А.Рашитов “Солнечная страна”/ М. Пришвин “Туган илем” хикәясе. Ә.Рәшит “Кояшлы ил”	1				
24.	Столица. / Бай тарихлы башкала. Ш.Маннур стихотворение “Хорошо знай”/ Ш. Маннур “Яхшы бел” шигыре	1				
25.	Между городом и деревней./ Шәһәр – авыл арасы. Сказка “Медведь едет в Казань”. Р.Башар “Строю город”/ “Аю барган Казанга” әкияте. Р. Бәшәр “Шәһәр төзим”	1				
26.	Повторение./ Кабатлау. Д.Дарзаман “Актырнак и Назбика”./ Ж.Дәрзаман “Актырнак белән Назбикә” әкияте.	1				

27.	Все вокруг меня./ Минеи тирә-ягым. М.Галиев “Пчела путешественница”/ М.Галиев “Сәяхәтче бал корты”	1				
28.	Белка, еж, волк, заяц ходят по одной тропе”./ Тиен, керпе, бүре, куян йөриләр бер сукмактан. “Койрыклар” әкияте. М.Файзуллина “Җәнлекләр”	1				
29.	Повторение./ Кабатлау.	1				
30.	Вкусно, что язык проглотишь./ Телне йотарлык тәмле. Татарская народеая сказка “Три дочери”. Ш.Галиев ”Гостинец бабушке”/ “Өч кыз” татар халык әкияте. Ш.Галиев “Дәү әнигә күчтәнәч”	1				
31.	Повторение./ Кабатлау. З.Туфайлова “Моя семья”/ З.Туфайлова “Минем гаиләм”	1				
32.	Обобщение./ Гомуми кабатлау.	1				
33.	Завершающий урок./ Йомгак дәрес.	1				

2 класс – 34 сәгать (рус телендә белем бирү мәктәпләренә)

	Федераль эш программасында бирелгән тема	Дәрес темасы/Теманың дәреслектә бирелеше	**Сәг. саны**	**Укучылар эшчәнлегенең төп төрләре**	**Дата изучения /Үткәрү вакыты**
1	Наступила золотая осень. / Алтын көз җитте (7 сәгать)	**1.**Идём в школу. Стихотворение Б. Рахмета «Сара идёт в школу». / Әйдәгез мәктәпкә! Б. Рәхмәтнең «Сара мәктәпкә бара» шигыре.	1	Текстның эчтәлеген аңлау максатыннан кычкырып уку. Укылган текстның мәгънәсен аңлау. Укылган текст буенча әңгәмә. Сорауларга җаваплар бирү. Текст нигезендә сораулар төзү. Терәк сүзләрне кулланып текстның эчтәлеген сөйләү. Укылган текстка нигезләнеп монологик сөйләм булдыру. Әдәби текст белән эш: тел-сурәтләү чараларын табу Иҗади эш: укылган текст эчтәлеге буенча рәсем ясау. Тормыш тәҗрибәсе, шәхси күзәтүләргә нигезләнеп сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		2. Наступила осень Стихотворение Р. Валиева «Осень». / Килеп җиткән алтын көз. Р. Вәлиеваның «Көз» шигыре.	1		
		3. Осенний сад. Рассказ Г. Хасанова «Осенний сад». / Көзге бакча. Г. Хәсәновның «Көзге бакча» хикәясе.	1		
		4.Листья падают на землю. Стихотворение Л. Лерона «Праздник листьев». / Яфраклар җиргә төшә. Л. Леронның «Яфрак бәйрәме» шигыре.	1		
		5.Осенний стол. Стихотворение Ф. Яруллина «Осенние яства». / Көзге табын. Ф. Яруллинның «Көзге табын»шигыре.	1		
		6.Лесной букет. Рассказ И. Туктара «Лесной букет». / Урман букеты. И. Туктарның «Урман букеты» әсәре.	1		
		7. Попрощаемся с осенью. Повторение. / Хушлашабыз көз белән Кабатлау.	1		
2	Устное народное	**8.**Народ правду расскажет**.**/Халык әйтсә, хак әйтә	1	Тыңлау: сөйләмне тыңлап кабул итү, сүзнең яңгырашын һәм	

	творчество. / Татар халык иҗаты. (2 сәгать)	**9.** Если ты говоришь глупо, он смеется - если ты говоришь мудро, он знает. / Акылсызга әйтсәң – көлә, зирәккә әйтсәң – белә	1	мәгънәсен бердәй кабул итү. Сүзлек эше: аңлатмалы сүзлектән табып, сүзләрнең мәгънәсен аңлату. Әдәби текст белән эш: тел-сурәтләү чараларын табу, образлар системасын билгеләү. Татар халык авыз иҗатыда кече жанрларның аермасын белү. Иҗади эш: үрнәк буенча табышмак иҗат итү	
3	И ямьле дә соң бу дөнья! (4 сәгать)	**10.** Как прекрасен этот мир! Рассказ Л. Лерона «Как прекрасен этот мир! / Л. Леронның «И ямьле дә соң бу дөнья!» хикәясе	1	Текстның эчтәлеген аңлау максаты белән кычкырып уку, кычкырып укудан эчтән укуга күчү. Укылганның эчтәлеген аңлау. Уку диалогы: укылган текстка караган сорауларга телдән җавап бирү. Әдәби текст белән эш: әсәрнең төп фикерен билгеләү, бирелгән мәкальләр арасыннан әсәрнең төп фикеренә туры килә торганын сайлап алу. Төрле язучыларның бер темага язылган әсәрләрен	
		11. Синяя страна-страна детства. Стихотворение Р.Гаташа “Синяя страна-страна детства”. Р. Гаташның «Зәңгәр ил – балачак иле» шигыре.	1		
		12. Закончил дело - гуляй смело. / Стихотворение Г.Тукая «Закончил дело - гуляй смело». / Г. Тукайның «Эш беткәч уйнарга ярый» шигыре.	1		

		13. Удивительный мир. Повторение. / Соклангыч дөнья .Кабатлау	1	чагыштыру, геройның хис-кичерешләрен сурәтләү чараларын билгеләү, әдәби чараларның текстта урынын табу һәм мәгънәсен аңлау. Текст буенча сораулар төзү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле яттан сөйләү. Иҗади эш: укылган текст эчтәлеге буенча рәсем ясау. Проект эше эшләү. Сыйныфтан тыш уку:тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
4	Ап-ак кыш килде (5 сәгать)	**14.** Зимний гость. Рассказ А. Алиша «Январь». / Кышкы кунак. А. Алишның «Январь» хикәясе.	1	Текстның эчтәлеген аңлау максаты белән кычкырып уку, кычкырып укудан эчтән укуга күчү. Уку диалогы: укылган текстка караган сорауларга телдән җавап бирү. Әдәби текст белән эш: укылган текстның темасын, сурәтләү чараларын билгеләү. Укылган текстка нигезләнеп, монологик сөйләм булдыру. Иҗади эш: укылган текст эчтәлеге буенча рәсем ясау, тел-сурәтләү чараларын кулланып, тасвирлама текст төзү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле яттан сөйләү. Сыйныфтан тыш уку: тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү	
		15. Зима и человек. Стихотворение Б. Рахмета «Зима и человек». / Кыш һәм кеше. Б. Рәхмәтнең «Кыш һәм кеше» шигыре	1		
		16. Вокруг ёлки. Стихотворение С. Урайского «Вокруг ёлки». / Чыршы янында. С. Урайскийның «Чыршы янында» шигыре.	1		
		17.Зимний лес. Рассказ А. Еники «Зимний лес». / Кышкы урман. Ә. Еникинең «Кышкы урман» хикәясе.	1		
		18. Зимние узоры. Повторение заголовка Зимние узоры. Кабатлау Рассказ К. Ушинского «Четыре желания». / Кышкы урман бүлеген кабатлау. К. Ушинский. «Дүрт теләк»	1		
5	Туган илем,	**19.** Родной язык. Г. Тукай «Родной	1	Әдәби текст белән эш: укылган	

	туган телем... (5 сәгать)	язык». / Туган тел Г. Тукай. «Туган тел»		текстның темасын һәм төп фикерен билгеләү, сурәтләү чараларын табу, аларның әһәмиятен һәм ролен билгеләү. Бирелгән мәкальләр арасыннан әсәрнең төп фикеренә туры килә торганын сайлап алу. Уку диалогы: укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		20.Наша счастливая земля. А. Рашитов «Солнечная страна - страна счастья». / Безнең ил – бәхет иле Ә. Рәшитов. «Кояшлы ил – бәхет иле»	1		
		21.Моя республика Татарстан. Рассказ Г. Баширова «Наш Татарстан». / Республикам минем – Татарстан Г. Бәширов. «Безнең Татарстан»	1		
		23.Я дитя своей страны. Стихотворение Р. Файзуллина «Твоё - родное». / Үз илемнең баласы мин / Р. Фәйзуллинның «Синеке – илнеке» шигыре.	1		
		24. Родная земля одна. Повторение./ Туган ил була бер генә Кабатлау.	1		
6	Яз керде өебезгә (5 сәгать)	**25.** Первый месяц весны – март**.** Стихотворение А. Бикчантаева «В марте месяце». / Язның тәүге ае – март Ә. Бикчәнтәева. «Март аенда»	1	Текстның эчтәлеген аңлау максаты белән кычкырып уку, сәнгатьле уку. Әдәби текст белән эш: укылган әсәрнең темасын билгеләү, төрле язучыларның бер темага язылган әсәрләрен чагыштыру. Әдәби тел-сурәтләү чараларының тексттан табу һәм мәгънәсен аңлау, аларның әһәмиятен билгеләү. Текст нигезендә кыска монологик сөйләм әзерләү. Тормыш тәҗрибәсе, шәхси күзәтүләргә нигезләнеп сөйләү. Иҗади эш: тел-сурәтләү чараларын файдаланып, тасвирлама текст төзү. Проект эше эшләү	
		26. Звуки весны. Рассказ Г. Баширова «Весенние звуки». / Язгы авазлар Г. Бәшировның «Язгы авазлар» шигыре.	1		
		27. «Весна выглянула из-под снега». Стихотворение Н. Мадьярова «Весна выглянула из-под снега». / Кар астыннан чыкты яз Н. Мадьяровның «Кар астыннан чыкты яз» шигыре.	1		
		28. «Весна пришла к нам в дом». Стихотворение Р. Миннуллина «Весна пришла к нам в дом». / Яз керде	1		

		өебезгә Р. Миңнуллин. «Яз керде өебезгә»			
		29. Весенняя радость. Повторение / Яз шатлыгы Кабатлау.	1		
7	Көлке көлә килә (3 сәгать)	**30.** Мальчишки разговаривают. Стихотворение Р.Миннуллина «Мальчишки разговаривают». / Малайлар сөйләшә. Р. Миңнуллинның «Малайлар сөйләшә» шигыре.	1	Текстны кычкырып уку, сәнгатьле уку. Уку диалогы: әсәрнең исеме, рәсемнәр һәм ачкыч сүзләргә нигезләнеп, әсәрнең эчтәлеген фаразлау, укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү. Әдәби текст белән эш: укылган текстның исеме белән аның эчтәлеге арасындагы тәңгәллекне табу, автор позициясен билгеләү. Укылган текстта хикәяләүче затны үзгәртеп сөйләү, текст эчтәлеген тулы итеп сөйләү. Әдәби әсәрне интерпретацияләү: рольләргә бүлеп уку	
		31. И странно , и грустно. Стихотворение Ш. Галиева «Забыл...». / Кызык та, кызганыч та Ш. Галиевның «Онытылган...» шигыре.	1		
		32. Смеёмся и плачем. Повторение. Стихотворение Р.Валиевой «Что случилось с этим классом?». / Елмаеп та, көлеп тә. / Кабатлау Р. Вәлиеваның «Бу класска ни булган?» шигыре.	1		
8	Исәнме, җәй! (3 сәгать)	**33.** Здравствуй, лето! Стихотворение Р.Валиевой «Здравствуй, лето!». / Исәнме, җәй! Р. Вәлиеваның «Исәнме, җәй! Шигыре.	1	Текстның эчтәлеген аңлау максаты белән кычкырып уку. Уку диалогы: укылган текстның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирү. Әдәби текст белән эш: әсәрнең лирик героена характеристика, тексттан тел-сурәтләү чараларын	
		34. Ждёт нас лето. Стихотворение Л. Лерона «Ждёт нас лето». / Җәй көтә безне. Л. Леронның «Җәй көтә безне» шигыре	1		

		35.Повторить пройденный материал **. /** Яхшы бел үткәннәрне Гомумиләштереп кабатлау.	1	табу. Рәсемнәр һәм иллюстрацияләргә карап сөйләү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Иҗади эш: тормыш тәҗрибәсе, шәхси күзәтүләргә нигезләнеп, кыска сочинение язу. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	

3 класс – 34 сәгать (рус телендә белем бирү мәктәпләренә)

№	Тема	Эчтәлек	Сәг. саны	Укучылар эшчәнлегенең төп төрләре	Дата /Үткәрү вакыты
1	Книга - кладезь знаний./ Китап – белем чишмәсе (6 сәгать)	**1.**Самый лучший друг. Стихотворение Дж. Тарджеманова «Близкий друг»/Иң якын дустым. Җ. Тәрҗемановның «Якын дус» шигыре	1	Текстның эчтәлеген аңлау максаты белән кычкырып һәм эчтән уку. Уку диалогы: укылган текстка караган сорауларга телдән җавап бирү. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә укылган әсәрнең темасын һәм төп фикерен билгеләү, текстка карата сораулар, шулай ук проблемалы сораулар төзү, әсәр геройларын, аларның эш-гамәлләрен бәяләү, геройларның хисләрен белдерүче тел-сурәтләү чараларын табу, билгеләү, тексттан әдәби тел-сурәтләү чараларын табу	
		2. Дети читают книгу. Стихотворение М. Гафури «Книга и дети»./ Китап укый балалар. М. Гафуриның «Китап һәм балалар» шигыре	1		
		3. Драгоценная книга. Рассказ В. Нуриева «Книга»/ Кадерле китап. В. Нуриевның «Китап» хикәя	1		
		4.Наша библиотека. Стихотворение	1		

		З.Туфайловой «В нашей библиотеке»/Безнең китапханә. З. Туфайлованың «Безнең китапханәдә» шигыре		һәм мәгънәсен аңлау, аларның әһәмиятен билгеләү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		5. И книги болеют. Стихотворение Х.Халикова «Книжный доктор»/Китаплар да авырый. Х. Халиковның «Китап докторы» шигыре	1		
		6.Человека развивает книга (повторение)/Кешене китап үстерә (кабатлау)	1		
2	Устное народное творчество.Сказки/ Халык авыз иҗаты. Әкиятләр (5 сәгать)	**7**.Давным-давно. Татарская народная сказка «Гульчачак» / Борын-борын заманда... Татар халык әкияте «Гөлчәчәк»	1	Тыңлау: сөйләмне тыңлап кабул итү, сүзнең яңгырашын һәм мәгънәсен бердәй кабул итү. Уку диалогы: укылган текстка караган сорауларга телдән җавап бирү, җавапларны тексттан мисаллар китереп дәлилләү. Фольклор әсәрләренең текстлары белән эшләү: текст эчтәлегендәге төп, әһәмиятле якны табу, образлар системасын билгеләү. Текст персонажларының портретын табу, геройларның холкы һәм аларның эш-гамәлләре арасындагы бәйләнешләрне билгеләү. Тестның эчтәлеген тәфсилләп сөйләү. Фольклор жанрларының аерымлыкларын табу. Әдәби әсәрне интерпретацияләү: рольләргә бүлеп уку. Проект эше эшләү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		8. Сегодня поехал, вчера приехал, и я там был**.** Татарская народная сказка «Гульчачак» / Бүген барып, кичә кайттым, мин дә булдым аларда.Татар халык әкияте «Гөлчәчәк»	1		
		9. Давай поиграем в щекоталку. Татарская народная сказка «Шурале»/Кети-кети уйныйк әле. Татар халык әкияте «Шүрәле»	1		
		10. Если не будешь слушаться родителей. Русская народная сказка «Гуси-лебеди»/Әти-әни сүзен тыңламасаң... Рус халык әкияте «Казлар-аккошлар»	1		
		11.Сказка ложь, но в ней намек. (повторение)/Әкият ялган, тик шул хак: кемгә – уен, кемгә – сабак... (кабатлау)	1		
3	В мире сказок/Әкиятләр илендә (5 сәгать)	**12**.Нашел золотой гребень.Сказка Г. Тукая «Водяная»/ Алтын тарак таптым. Г. Тукайның «Су анасы» әкияте	1	Текстның эчтәлеген аңлау максаты белән кычкырып һәм эчтән уку. Уку диалогы: укылган текстка караган сорауларга телдән җавап бирү, җавапларны тексттан мисаллар китереп дәлилләү, текст	
		13.Бесхозные вещи не трогай, говорят. Сказка Г. Тукая «Водяная»/Иясе юк әйбергә	1		

		тимә, диләр. Г. Тукайның «Су анасы» әкияте		буенча сораулар әзерләү. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә әсәрнең төп фикерен һәм темасын, вакыйгаларның эзлеклелеген билгеләү, аның буенча план төзү, әкият геройларын чагыштыру. Текстның аерым (сайлап алынган) өлешләрен сөйләү. Иҗади эш: әкият сюжетын дәвам итү, аны тәмамлап кую, охшаш сюжетлы әкият иҗат итү	
		14.В решете воды не удержишь, у глупца тайны. Сказка А.Алиша «Болтливая утка»/ Иләктә су тормый, ахмакта сүз тормый. А. Алишның «Сертотмас үрдәк» әкияте	1		
		15. Рот за замком, будет дома покой. Сказка А.Алиша «Болтливая утка»/Серең эчеңдә торса, йортың тыныч булыр. А. Алишның «Сертотмас үрдәк» әкияте	1		
		16. Что есть в сказочной стране? (повторение)/Әкиятләр илендәниләр бар? (кабатлау)	1		
4	Наши маленькие друзья/Безнең нәни дусларыбыз (7 сәгать)	**17.** Кому что нравится? (сказка)/«Кем нәрсә ярата?» (әкият)	1	Кычкырып уку: текстны сәнгатьле итеп уку. Әдәби әсәрне интерпретацияләү: рольләргә бүлеп уку Уку диалогы: әсәрнең исеме, рәсемнәр һәм ачкыч сүзләргә нигезләнеп, әсәрнең эчтәлеген фаразлау, укылган текстның эчтәлеге буенча, телдән һәм язма рәвештә, сорауларга җавап бирү, җавапларны тексттан мисаллар китереп дәлилләү. Әдәби текст белән эш: укылган әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларын, аларның эш-гамәлләрен бәяләү. Телдән монологик һәм кара-каршы әңгәмә (диалогик) сөйләм төзү. Сөйләү: фикерләү элементлары булган хикәяләүгә корылган хикәя төзү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Проект эше эшләү	
		18. В поисках пропавшей собаки. Стихотворение Й. Миннуллиной «Потерялся сегодня мой щенок»/. Югалган этне эзләп. Й. Миңнуллинаның «Этем югалды бүген» шигыре	1		
		19. Айдака, Акбай, учись ты! Стихотворение Р.Миннуллина «Акбаю» / Әйдәле, Акбай! Өйрән син! Р. Миннуллинның «Акбайга» шигыре.	1		
		20. Счастливый кот. Рассказ Н. Каштанова «Пушистый котёнок»./Бәхетле песи. Н. Каштановрың «Йөнтәс песи» хикәясе	1		
		21. Решил воспитать котенка. Рассказ А. Бикчантаева «Некрасивая кошка»/. Тәрбиягә песи алдым. Ә. Бикчәнтәеваның «Сөйкемсез песи» хикәясе	1		
		22. Наши птицы. Л. Амирханова «Мои маленькие друзья». / Безнең кошчыклар. Л. Әмирханова «Минем нәни дусларым»	1		

		23. Будем великодушны (повторение)/Миһербанлы булыйк! (кабатлау)	1		
5	Святое слово/Изге сүз (5 сәгать)	**24**. Дружба –большое богатство. Рассказ М. Галлямовой «Друзья». /Дуслык – зур байлык М. Галләмованың «Дуслар» хикәясе	1	Текстның эчтәлеген аңлау максаты белән кычкырып һәм эчтән уку. Уку диалогы: укылган текст эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү, текстка карата сораулар, шулай ук проблемалы сораулар да, төзү. Әдәби текст белән эш: укылган әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларын, аларның эш-гамәлләрен бәяләү. Автор позициясен билгеләү, тел-сурәтләү чараларын тексттан табу, аларның геройның хис-кичерешләрен белдерүдәге ролен һәм мәгънәсен аңлау, әһәмиятен билгеләү. План буенча текстның эчтәлеген сөйләү. Әсәрнең укылган аерым өлешләре, кисәкләре нигезендә сүз белән сурәт ясау. Иҗади эш: әсәрне (аерым бер өлешен) сәхнәләштерү (инсценировка эшләү), фикерләү элементлары белән текст булдыру. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		25. Святое слово. Рассказ Д. Гайнетдиновой «Святое слово». /Изге сүз. Д. Гайнетдинованың «Изге сүз» хикәясе	1		
		26. Хорошее слово сердце греет, а худое ранит. И. Туктар «Доброе слово каждому приятно»/. Яхшы сүз – җанга рәхәт, яман сүз – җанга җәрәхәт. И. Туктар «Рәхмәт һәркемгә рәхәт»	1		
		27.«Как стать хорошим? Стихотворение Р. Файзуллина «Как стать хорошим?»/Ничек яхшы булырга. Р. Фәйзуллинның «Ничек яхшы булырга?» шигыре	1		
		28. Торопись делать добро (повторение)/Яхшылык эшләргә ашык! (кабатлау)	1		
6	Спортом занимаемся-здорово живём /Сәламәт яшибез, спорт белән шөгыльләнәбез (6 сәгать)	**29.**В движении - сила. Стихотворение Х.Халикова «В движении – сила. /Хәрәкәттә – бәрәкәт. Х. Халиковның «Хәрәкәттә – бәрәкәт» шигыре	1	Кычкырып уку: текстны сәнгатьле итеп уку. Әдәби текст белән эш: укылган әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларына бәя бирү, геройның хис-кичерешләрен белдерә торган тел-сурәтләү чараларын күрсәтү. Әдәби тел нормаларын саклап, телдән монологик һәм кара-каршы әңгәмә (диалогик) сөйләм төзү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле яттан	
		30. Лучший урок-физкультура.	1		

		Дж. Дарзаман «Все мы ловкие»/Шәп дәрес – физкультура. Җ. Дәрзаман. «Бар да җитез»		сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу, билгеле бер темага караган әсәрне сайлап алу һәм аны сыйныфта укылган әсәрләр белән чагыштыру. Китап турында хикәя төзү	
		31. Витаминные буквы, буквенные витамины. Стихотворения Ш.Галиева «Витаминные буквы»/ Витаминлы хәрефләр, хәрефле витаминнар (Ш. Галиевнең «Витаминлы хәрефләр» шигыре	1		
		32.Берем пример. Стихотворение С. Ахметзяновой «Берём пример»./Үрнәк алабыз.С. Әхмәтҗанованың «Үрнәк алыйк» шигыре	1		
		33.Татарстан-страна спорта. Стихотворение Й. Шараповой «Татарстан - страна спорта»). /Спорт иле – Татарстан. Й. Шәрәпованың «Татарстан – спорт иле»	1		
		34.Спортом занимаемся-здорово живём(повторение)/ Сәламәт яшибез, спорт белән шөгыльләнәбез (кабатлау)	1		

4 класс – 34 сәгать (рус телендә белем бирү мәктәпләренә)

№	Тема	Эчтәлек	Сәг. саны	Укучылар эшчәнлегенең төп төрләре	
1	Красота рядом. Матурлык минем белән (6 сәгать)	**1.**Звени, серебряный колокольчик. Стихотворение Р. Валиева “Живи серебряный колокольчик” / Көмеш кыңгырау мәктәпкә чакыра. Р. Вәлиевнең «Яшә, көмеш кыңгырау» шигыре	1	Эчтән уку. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә укылган әсәрнең темасын һәм төп фикерен билгеләү, әсәргә карата куелган сорауларны аңлау, әдәби герой турында үз фикереңне дәлилләү, бу фикерне әсәрдән өзекләр белән раслау, текстны мәгънәви өлешләргә бүлү, план төзү һәм аны текст эчтәлеген сөйләгәндә куллану. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		2. Голубое небо, золотое солнце. Стихотворение В. Хайруллиной «Красота и гордость» / Зәңгәр күк, алтын кояш. В. Хәйруллинаның «Хозурлык һәм горурлык» шигыре	1		
		3. И птицы улетели. Стихотворение Р. Миннулина “Заслуженный соловей” /Кошлар да китеп барды. Р. Миңнуллинның «Атказанган сандугач» шигыре	1		
		4.Что нам нужно на Земле? Стихотворение Ш.Галиева «Что нам нужно на Земле»/ Җирдә безгә ни кирәк? Ш. Галиевнең «Җирдә миңа ни кирәк?» шигыре	1		

		5.В море мечты. Стихотворение Г.Мухаметшина «Мечта» / Хыял диңгезендә. Г. Мөхәммәтшинның «Хыял» шигыре	1		
		6.Красота рядом (повторение) /Матурлык минем белән (кабатлау)	1		
2	Татарское устное народное творчество. Мэзэки.Татар халык иҗаты. Мәзәкләр (2 сәгать)	7**.**Мэзэки расскажу, слушайте. / Мәзәк сөйлим, тыңлагыз	1	Уку диалогы: халык иҗаты текстлары эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү, халык иҗаты әсәрләренең аермасын күрә белү. Фольклор тексты белән эш: текстның төп фикерен билгеләү, әсәр геройлары турында фикер әйтү, бәя бирү. Төрле чыганаклар белән мөстәкыйль эшләү. Әдәби әсәрне интерпретацияләү: рольләргә бүлеп уку. Иҗади эш: үрнәк нигезендә мәзәкләр иҗат итү. Бирелгән темага проект эше эшләү	
		8.Как рождаются мэзэки?/ Мәзәкләр ничек туа?	1		
3	Дружба. \ Дуслык (7 сәгать)	**9.**Мои друзья. Стихотворение Б. Рахмата «Мои друзья». /Минем дусларым. Б. Рәхмәтнең «Минем дусларым» шигыре	1	Кычкырып уку: текстны сәнгатьле итеп уку. Әдәби әсәрне интерпретацияләү: рольләргә бүлеп уку. Уку диалогы: әсәр эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү, текстка карата сораулар, шулай ук проблемалы сораулар да, төзү. Әдәби текст белән эш: укылган әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларын характерлап бирү, аларның эш-гамәлләрен бәяләү, вакыйгалар эзлеклелеген күрсәтү. Мөстәкыйль рәвештә үз сүзләре белән план төзү. План нигезендә текстның (текстның бер өлешенең) эчтәлеген сөйләү. Иҗади эш: фикерләүгә корылган текст булдыру, сочинение язу	
		10.Дорогой подарок. Рассказ Д.Аппаковой «Скрипучие башмаки» / Кадерле бүләк. Д. Аппакованың «Шыгырдавыклы башмаклар» хикәясе	1		
		11.И радость и горе общее. Рассказ Д. Аппаковой «Скрипучие башмаки» / Шатлык та, кайгы да уртак. Д. Аппакованың «Шыгырдавыклы башмаклар» хикәясе	1		
		12.Пусть будут друзья.Стихотворение Р. Мингалимова «Пусть будут друзья» / Дусларың гына булсын. Р. Миңгалимнең «Дусларың гына булсын» шигыре	1		
		13.Я нашёл нового друга. Стихотворение Х.Халикова «Я нашёл нового друга» / Яңа дус таптым. Х. Халиковның «Яңа дус таптым» шигыре	1		
		14.Друзья-товарищи. Рассказ Н.Сладкова	1		

		«Друзья-товарищи» / Дуслар-ахирәтләр. Н. Сладковның «Дуслар-ахирәтләр» хикәясе			
		15.Мы сильны дружбой (повторение) / Дуслык белән көчле без (кабатлау)	1		
4	Книга природы/ Табигать китабы (8 сәгать)	**16.**Лес, посаженный нами растет. Стихотворение З.Туфайловой «Лес, посаженный нами» / Без утырткан урман үсә. З. Туфайлованың «Без утырткан урман» шигыре	1	Кычкырып уку: текстны сәнгатьле итеп уку. Уку диалогы: текстның исеме, рәсемнәр һәм ачкыч сүзләр ярдәмендә текстның эчтәлеген фаразлау. Әдәби текст белән эш: әсәр геройларына, аларның эш-гамәлләренә бәя бирү, геройның хис-кичерешләрен белдерә торган тел-сурәтләү чараларын күрсәтү. План нигезендә текстның эчтәлеген сөйләү. Иҗади эш: хикәяләү характерындагы текстка тасвирлама һәм фикер йөртү юнәлешендәге элементлар өстәү, хикәя сюжетының алда мөмкин булган үстерелешен (вакыйгалар хәрәкәтен) фаразлау. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		17.Шуктуган. Рассказ Ж.Таржеманова «Шуктуган» / Тукран малае Шуктуган. Җ. Тәрҗемановның «Тукран малае Шуктуган» хикәясе	1		
		18.Шуктуган получил урок. Рассказ Ж.Таржеманова «Шуктуган» / Шуктуган сабак алды. Җ. Тәрҗемановның «Тукран малае Шуктуган» хикәясе	1		
		19.Плоха не ошибка, а не признание её. Рассказ Ж.Таржеманова «Шуктуган» / Ялгышу түгел, ялгышыңны танымау начар. Җ. Тәрҗемановның «Тукран малае Шуктуган» хикәясе	1		
		20.Деревья тоже болеют. Рассказ З.Ахмарова «Деревья тоже болеют» / Агачлар да авырый. З. Әхмәровның «Агачлар да авырый» хикәясе	1		
		21.Добро возвращается обратно. Рассказ А.Баяна «Добро возвращается обратно»/ Яхшылык кире кайта. Ә. Баянның «Яхшылык кире кайта» хикәясе	1		
		22.Милостивый ребенок. Стихотворение Ш.Галиев «Не бойся, не трону» / Шәфкатьле бала. Ш. Галиевнең «Курыкма, тимим» шигыре	1		
		23.Книга природы (повторение) / Табигать китабы (кабатлау)	1		
5	Весёлые праздники. / Күңелле бәйрәмнәр (6 сәгать)	**24.**Сегодня праздник. Стихотворение Н.Гайсина «Сегодня праздник» / Бәйрәм бүген. Н. Гайсинның «Бүген бәйрәм» шигыре	1	Текстны сәнгатьле итеп кычкырып уку. Уку диалогы: әсәр эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларына, аларның эш-гамәлләренә бәя бирү, геройның хис-кичерешләрен белдерә торган тел-сурәтләү чараларын күрсәтү, әдәби	
		25.Праздник мам. Сихотворение С.Сулеймановой «Праздник мам» / Әниләр бәйрәме. С. Сөләймановaның «Әниләр бәйрәме» шигыре	1		
		26.Солнышко смеется – Навруз идет.	1		

		Стихотворение Р.Хафизовой «Навруз идет» / Көяш көлә – Нәүрүз килә. Р. Хафизованың «Нәүрүз килә» шигыре		әсәрдән сәнгатьлелек чараларын табу. План нигезендә текстны сөйләп бирү. Телдән диалог һәм монолог рәвешендә фикерләр әйтү. Сәнгатьле уку: шигырьне сәнгатьле итеп яттан сөйләү. Проект эше эшләү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		27.Сабантуй праздник труда, радости и счастья. Рассказ Р.Зайдуллова «Перед Сабантуем» / Сабан туе, хезмәт туе, шатлык һәм бәхет туе. Р. Зәйдулланың «Сабантуй аланында» хикәясе	1		
		28.Водим хоровод. Стихотворение Р.Миннуллина «Хоровод» / Әйлән-бәйлән уйныйбыз. Р. Миңнуллинның «Әйлән-бәйлән» шигыре	1		
		29.Весёлые праздники (повторение) / Күңелле бәйрәмнәр (кабатлау)	1		
6	Праздник Победы” / Җиңү бәйрәме (5 сәгать)	**30.**Идет май. Стихотворение Р.Миннуллина «Идет май» / Май килә. Р. Миңнуллинның «Май килә» шигыре	1	Текстны сәнгатьле итеп кычкырып уку. Уку диалогы: әсәр эчтәлегенә караган сорауларга җавап бирү. Әдәби текст белән эш: мөстәкыйль рәвештә әсәрнең төп фикерен билгеләү, әсәр геройларына, аларның эш-гамәлләренә бәя бирү, геройның хис-кичерешләрен белдерә торган тел-сурәтләү чараларын күрсәтү, сәнгатьлелек чараларының әдәби әсәрдәге вазифасын һәм әһәмиятен аңлату. Укылган әсәрнең бер кисәгенә, эпизодына сүз белән сурәт тудыру Балалар өчен булган вакытлы матбугат – бер-ике журнал рубрикалары белән танышу. Тикшерү эше: тест биремнәрен үтәү. Сыйныфтан тыш уку: уку өчен тәкъдим ителгән исемлектән китап сайлап алу	
		31.Катастрофа пришла в страну. Стихотворение Р.Корбанова «Праздник Победы» / Афәт килгән илгә. Р. Корбанның «Җиңү бәйрәме» шигыре	1		
		32.Слова написанные золотыми буквами. Рассказ М.Маликова У памятника». Стихотворение В.Хайруллиной «Неизвестный солдат» / Алтын хәрефләр белән язылган исемнәр. М. Маликованың «Һәйкәл янында» хикәясе, В. Хәйруллинаның «Билгесез солдат» шигыре	1		
		33.Старики разговаривают о войне. Стихотворение Р.Харисова «Старики разговаривают о войне». / Сугыш турында сөйләшә картлар. Р. Харисның «Сугыш турында сөйләшә картлар» шигыре	1		
		34.Праздник Победы (повторение) / Җиңү бәйрәме (кабатлау)	1		